

Sajtóközlemény

ECA/14/41

Azonnali közzétételre

Luxembourg, 2014. szeptember 23.

Európai Számvevőszék: „A haiti földrengést követő európai uniós helyreállítási támogatás kialakítása megfelelő volt, de a végrehajtás nem volt kellően eredményes”

Az Európai Számvevőszék által ma közzétett jelentés szerint a 2010-es haiti földrengést követő európai uniós helyreállítási támogatás általában véve megfelelően lett kialakítva, és az az ország főbb szükségleteit ki tudta elégíteni. A programok végrehajtása azonban nem volt kellően eredményes, továbbá a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolása sem megfelelően történt.

Hans Gustaf Wessberg, a jelentésért felelős számvevőszéki tag szerint: „A helyreállítás támogatása és a gyors segélyezés érdekében tett erőfeszítéseik során az Európai Bizottság és más adományozók komoly kihívásokkal szembesültek, mivel a segélyezést a nem megfelelően működő nemzeti hatóságokkal együtt kellett irányítani a felelősségvállalás elősegítése és egy működőképes kormányzat kialakítása érdekében. A Bizottság azonosította és kielégítette a prioritást élvező helyreállítási szükségleteket, jól átgondolt együttműködési stratégiát fogadott el és megfelelő munkamegosztást folytatott a többi adományozóval. Ezenkívül tovább folytatta a hosszú távú társadalmi-gazdasági fejlődés céljára nyújtott támogatását. Gondoskodhatott volna – és gondoskodnia kellett volna – azonban arról, hogy a helyszínen nyújtott uniós támogatás eredményesebb legyen.”

A Számvevőszék által vizsgált tizenhárom programból tíz érte el vagy éri el valószínűleg a tervezett eredményeket, **bár szinte mindegyikük késsedelemmel**. Három program, köztük a 10. Európai Fejlesztési Alap keretében az általános költségvetés támogatásának programja, **korlátozott mértékű haladást ért el**. Bár a Bizottság pontosan tisztában volt a nehéz körülményekkel, bizonyos, a végrehajtással és a program célkitűzéseinek elérésével kapcsolatos jelentős kockázatokat nem kezelt kielégítően. A programok monitoringja megfelelő keretrendszeren alapult, a Bizottság és az Európai Külügyi Szolgálat azonban nem hozott időben intézkedéseket a haiti uniós külképviselet erőforrásainak megerősítése érdekében, a képviselet így nem rendelkezett elegendő kapacitással helyszíni ellenőrzések lefolytatására. Az ilyen ellenőrzések a gyorsan változó helyzetben különösen hasznosak lettek volna.

Haiti a világ egyik leginstabilabb állama, és az országot 2010. január 12-én sújtó földrengés drámai módon tovább súlyosbította a helyzetet. 2010 márciusában 55 donor a 2010–2012-es időszakra 5,37 milliárd USA-dollár, 2013-ra és az azt követő évekre további 2,96 milliárd USA-dollár folyósítását vállalta helyreállítási és fejlesztési célokra. Az Unió az egyik fő adományozó volt, 1,23 milliárd eurót kitevő egyösszegű vállalást tett.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről.

A jelentés teljes szövege letölthető: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Damijan Fišer – sajtófelelős

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

A szerkesztők figyelmébe:

Az Európai Számvevőszék különjelentései, amelyek az év során folyamatosan jelennek meg, adott uniós költségvetési területekre vagy irányítással kapcsolatos kérdésekre irányuló kiválasztott ellenőrzések megállapításairól számolnak be.

„**A haiti földrengést követő európai uniós helyreállítási támogatás**” című, 13/2014. sz. különjelentés azt vizsgálja, hogy az ország újjáépítéséhez nyújtott európai uniós támogatás kialakítása és végrehajtása megfelelő volt-e, valamint hogy a Bizottság megfelelően kapcsolta-e a segélyezést a helyreállítási munkákhoz és a fejlesztési támogatáshoz.

Haiti még ki sem lábalt a 2008-as viharok okozta károkból, amikor 2010. január 12-én a fővárost és környékét a Richter-skála szerinti 7-es erősségű földrengés rázta meg, amely rengeteg emberéletet követelt és jelentős pusztítást végzett. A katasztrófa 230 000 halálos áldozattal és mintegy 300 000 sebesülttel járt, Port-au-Prince-ben mintegy 1,3 millió ember vált hajléktalanná és több mint 500 000 ember hagyta el a katasztrófa sújtotta területet, hogy az ország más részén találjon menedéket. A rossz higiéniai körülmények miatt, amelyek a földrengést követően drasztikusan még tovább romlottak, kolerajárvány tört ki. A főbb helyreállítási szükségletek a lakhatással és a városrehabilitációval, a vízellátással, a szennyvízelvezetéssel és a higiéniai körülményekkel, az egészségügygel, az élelmezésbiztonsággal és az oktatással voltak kapcsolatosak. A hatalmas pénzügyi támogatás és a nagymértékű nemzetközi segélyezési erőfeszítések ellenére 2013 végén becslések szerint 210 000 volt azoknak a száma, akik továbbra is sáttortáborokban éltek.

Az uniós ellenőrök megállapították, hogy a Bizottság törekvései ellenére a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés nem megfelelően kapcsolódott egymáshoz. A Bizottság rugalmasan alkalmazott különféle, egymást kiegészítő eszközöket, és a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolása érdekében egyedi helyreállítási programokat dolgozott ki. Az ECHO és a EuropeAid azonban nem rendelkezett egyértelmű közös országstratégiával, amely tevékenységeik között biztosíthatta volna a szinergiák, illetve a zökkenőmentes átmenet optimalizálását. A hiányosan működő közigazgatás, valamint az, hogy a kormányzat nem volt kellően elkötelezett a reform mellett, jelentős kihívást jelentett az eredményes helyreállítás és a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése szempontjából.

Az uniós ellenőrök a katasztrófa utáni, illetve instabil helyzetekkel kapcsolatos bizottsági műveletek eredményességének javítása érdekében a következő ajánlásokat teszik:

- a Bizottság a programok indulásakor és azok végrehajtása során adott esetben értékelje a főbb kockázatok valószínűségét és a program célkitűzéseinek elérésére gyakorolt lehetséges hatásait, és hozzon intézkedéseket ezeknek a kockázatoknak a megelőzésére vagy enyhítésére;
- a EuropeAid és az ECHO a tevékenységeik közötti tényleges kapcsolat és szinergia biztosítása érdekében fogadjon el közös stratégiát a segélyezés, a helyreállítás és a fejlesztés összekapcsolására;
- költségvetés-támogatás nyújtása esetén a Bizottság a többi donorral együttműködve:
 - a) nyújtson megfelelő kapacitásépítési támogatást és összpontosítson a kulcsfontosságú közpénz-gazdálkodási funkciókra, köztük az elszámoltathatóságra és a korrupcióellenes mechanizmusokra;
 - b) támogassa a közpénzgazdálkodás megfelelő reformjára irányuló program időben történő elkészítését;
 - c) az uniós pénzeszközök veszteséggel, pazarlással és a hatékonyság hiányával szembeni védelme érdekében adott esetben határozzon meg rövidebb távú intézkedéseket;
- természeti katasztrófák vagy más hasonló események bekövetkezése esetére, különösen azokban az esetekben, amikor ezek az EU külképviseletének működését érintik, a Bizottság és az EKSZ dolgozzon ki a működés folyamatosságát biztosító eljárásokat, köztük a munkatársak szükséghelyzetben történő átcsoportosítására vonatkozó rendelkezéseket.